

หมวด 4

การดำเนินงาน

ข้อ 16. เว้นแต่ข้อบังคับนี้จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น การลงลายมือชื่อเพื่อให้มีผลผูกพันสหกรณ์ ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) หนังสือกู้ยืมซึ่งสหกรณ์เป็นผู้กู้ยืมตลอดจนการเบิกหรือรับเงินกู้ การจำนอง ซึ่งสหกรณ์เป็นผู้จำนอง การถอนเงินฝากของสหกรณ์ และในนิติกรรมอื่น ๆ จะต้องลงลายมือชื่อของประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการ หรือ เภรณญิก หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมาย หรือผู้จัดการ หรือผู้ที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย รวมกันไม่น้อยกว่าสองคน

(2) การรับฝากเงิน ใบบริเงิน และเอกสารทั้งปวงนอกจากที่กล่าวไว้ใน (1) จะต้องลงลายมือชื่อของผู้จัดการและหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

อนึ่ง ในหนังสือกู้ยืมซึ่งสหกรณ์เป็นผู้กู้ยืม เช็ค ใบบริจ่ายเงิน ใบบริเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงินของสหกรณ์นั้น ต้องประทับตราของสหกรณ์เป็นสำคัญด้วย

ข้อ 17. ที่ประชุมใหญ่อาจกำหนดวงเงินกู้ยืมหรือการค้ำประกันสำหรับปีหนึ่ง ๆ ไว้ตามที่จำเป็นและสมควรแก่การดำเนินงาน วงเงินซึ่งกำหนดดังว่านี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ถ้าที่ประชุมใหญ่ยังมิได้กำหนด หรือนายทะเบียนสหกรณ์ยังมิได้ให้ความเห็นชอบวงเงินกู้สำหรับปีใด ก็ให้ใช้วงเงินกู้ยืมสำหรับปีก่อนไปพลาง

ข้อ 18. สหกรณ์อาจกู้ยืมเงิน หรือออกตั๋วสัญญาใช้เงิน หรือออกตราสารการเงินหรือโดยวิธีอื่นใด สำหรับใช้เป็นทุนดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร ทั้งนี้จะต้องอยู่ภายในวงเงินกู้ยืมหรือการค้ำประกันประจำปีตามข้อ 17.

ข้อ 19. สหกรณ์อาจรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ หรือเงินฝากประจำ หรือเงินฝากประเภทอื่น จากสมาชิก หรือสหกรณ์อื่น ได้ตามระเบียบของสหกรณ์ ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ข้อกำหนดเกี่ยวกับการฝาก ดอกเบี้ย การถอนเงินฝากและอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ 20. การให้เงินกู้ สินเชื่อและการเรียกเก็บดอกเบี้ยกับสมาชิก และสหกรณ์อื่นนั้น ให้เป็นตามระเบียบของสหกรณ์

การให้เงินกู้และสินเชื่อแก่สหกรณ์อื่นนั้น คณะกรรมการดำเนินการจะพิจารณาให้กู้ได้ต่อเมื่อ สหกรณ์มีเงินทุนเหลือจากการให้เงินกู้แก่สมาชิกแล้ว ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ข้อ 21. เงินกู้ซึ่งให้แก่สมาชิกไม่ว่าประเภทใด ๆ จะให้ได้แต่เฉพาะ เพื่อการอัน จำเป็น หรือมีประโยชน์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

ให้คณะกรรมการดำเนินการสอดส่อง และกวดขันการใช้เงินกู้ของสมาชิกให้ตรงตาม ความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้ขึ้น

ข้อ 22. ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจตราควบคุมให้เงินกู้ทุกรายมีหลักประกัน ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกัน สำหรับเงินกู้รายใดเกิดบกพร่อง ผู้กู้จะต้องจัดการแก้ไขให้คืนดีภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการ ดำเนินการกำหนด

ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเงินกู้ไม่ว่าประเภทใด ๆ เป็นอันถึง กำหนดชำระคืนโดยสิ้นเชิง พร้อมทั้งดอกเบี้ยในทันที โดยมีพักต้องคำนึงถึงกำหนดเวลาทำให้ไว้ และให้คณะกรรมการดำเนินการจัดการเรียกคืนโดยมิชักช้า

(1) เมื่อผู้กู้ออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ

(2) เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการดำเนินการว่า ผู้กู้นำเงินกู้ไปใช้ผิดความมุ่ง หมายที่ให้เงินกู้ขึ้น

(3) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่า หลักประกันสำหรับเงินกู้รายใดเกิด บกพร่องและผู้กู้มิได้จัดการแก้ไขให้คืนดีภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

(4) เมื่อผู้กู้ค้างชำระเงินงวดชำระหนี้ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ยติดต่อกันเป็น เวลาถึงสองเดือน หรือผิดนัดการชำระหนี้ดังกล่าวจนถึงสามคราวสำหรับเงินกู้รายหนึ่ง ๆ เว้นแต่มีเหตุพ้นวิสัยให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเป็นราย ๆ ไป การพิจารณาอนุมัติให้ ถือเสียงสองในสามของคณะกรรมการดำเนินการที่มาประชุม หากคณะกรรมการดำเนินการ อนุมัติแล้วจะไม่มีผลผูกพันเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน หรือสิทธิอื่น ๆ

ในกรณีที่ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบชำระหนี้แทนผู้กู้ตามที่กล่าวในวรรคสอง และไม่สามารถชำระหนี้หนี้โดยสิ้นเชิงได้ เมื่อผู้ค้ำประกันร้องขอ คณะกรรมการดำเนินการอาจผ่อนผัน ให้ผู้ค้ำประกันชำระเป็นงวดรายเดือนจนครบจำนวนตามที่ผู้กู้ได้ทำหนังสือกู้ให้ไว้ต่อสหกรณ์ก็ ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 23. ผู้กู้หรือผู้ค้ำประกันต้องรับผูกพันว่า ถ้าตนประสงค์จะขอโอน หรือย้าย หรือ ลาออกจากราชการหรืองานประจำหรือหน่วยงานที่สังกัด จะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ สหกรณ์ ทราบ และจัดการชำระหนี้สินซึ่งตนมีอยู่ต่อสหกรณ์ให้เสร็จสิ้นเสียก่อน เว้นแต่กรณีที่ยังคงเป็น สมาชิกอยู่

ข้อ 24. ให้สหกรณ์จัดทำบัญชีตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดให้ ถูกต้องตามความเป็นจริงและเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สำนักงาน สหกรณ์ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

เมื่อมีเหตุต้องบันทึกรายการในบัญชีเกี่ยวกับกระแสเงินสดของสหกรณ์ ให้บันทึก รายการในวันที่เกิดเหตุขึ้น สำหรับเหตุอื่นที่ไม่เกี่ยวกับกระแสเงินสด ให้บันทึกรายการในสมุด บัญชีภายในสามวันนับแต่วันที่มิเหตุอันจะต้องบันทึกการณั้น

การลงรายการบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สมบูรณ์โดยครบถ้วน
วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ให้สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี

ข้อ 25. ให้คณะกรรมการดำเนินการเสนองบดุลซึ่งผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบและรับรอง
แล้วต่อที่ประชุมใหญ่ เพื่อพิจารณาอนุมัติภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

การเสนองบดุล ให้คณะกรรมการดำเนินการเสนอรายงานประจำปีแสดงผลการ
ดำเนินงานของสหกรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ด้วย

ให้สหกรณ์ส่งสำเนางบดุลที่เสนอต่อที่ประชุมใหญ่นั้นไปยังสมาชิกทุกคน และให้
เปิดเผยไว้ ณ สำนักงานของสหกรณ์ ก่อนวันประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ให้สหกรณ์ส่งสำเนารายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์กับงบดุลไปยัง
นายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่

รายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์และงบดุลให้เก็บรักษาไว้
ณ สำนักงานของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกขอตรวจดูได้

ข้อ 26. เมื่อสิ้นปีทางบัญชีและได้ปิดบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป
แล้ว หากปรากฏว่า สหกรณ์มีกำไรสุทธิ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของ
กำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ แต่
ต้องไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการพัฒนาการ สหกรณ์แห่งชาติกำหนด

กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรตามความ ในวรรคก่อนนั้น ที่ประชุมใหญ่อาจ
จัดสรรได้ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) จ่ายเป็นเงินปันผลในอัตราไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงตาม
มูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วของสมาชิกแต่ละคน โดยคิดให้ตามส่วนแห่งระยะเวลา

อนึ่ง ถ้าสหกรณ์ถอนทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผลตาม (4) ก. ออก
จ่ายเป็นเงินปันผลสำหรับปีใดด้วย จำนวนเงินปันผลทั้งสิ้นที่จ่ายสำหรับปีนั้นจะต้องไม่เกิน
อัตราดังกล่าวมาแล้ว

ในการคำนวณเงินปันผลตามหุ้น ให้ถือว่าหุ้นที่สมาชิกได้ชำระต่อ
สหกรณ์ภายในวันที่เจ็ดของเดือน มีระยะเวลาสำหรับคำนวณเงินปันผลตั้งแต่วันที่นั้น ส่วนหุ้น
ที่สมาชิกชำระต่อสหกรณ์หลังวันที่เจ็ดของเดือน สหกรณ์จะคำนวณเงินปันผลให้ตั้งแต่เดือน
ถัดไป

(2) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนจำนวนรวมแห่งดอกเบี้ยเงินกู้
ซึ่งสมาชิกได้ชำระแก่สหกรณ์ในระหว่างปี แต่สมาชิกที่ผิดนัดการชำระเงินงวดชำระหนี้ไม่ว่าเงิน
ต้นหรือดอกเบี้ยในปีใด มิให้ได้รับเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีนั้น

(3) จ่ายเป็นเงินโบนัสแก่เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

(4) จ่ายเป็นทุนสะสมไว้ เพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งของสหกรณ์ ดังนี้

ก. เป็นทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผล ไม่เกินร้อยละสองแห่ง
ทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ตามที่มีอยู่ในวันสิ้นปีนั้น จนกว่าจะมีจำนวนถึงร้อยละแปดแห่งทุนเรือน

หุ้นดังกล่าว ทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผลนี้ จะถอนได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่เพื่อจ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นใน (1)

ข. เป็นทุนสาธารณประโยชน์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ ทุนสาธารณประโยชน์นี้ให้สหกรณ์สะสมไว้สำหรับใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยทั่วไป หรือ การศึกษาอบรมทางสหกรณ์ หรือสาธารณประโยชน์ หรือสนับสนุนกิจการของ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หรือการกุศลตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ค. เป็นทุนเพื่อการจัดตั้งสำนักงานหรือกองทุนต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่สหกรณ์

ง. เป็นทุนสวัสดิการสมาชิก ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ กำไรสุทธิส่วนที่เหลืออยู่ถ้าพึงมี ให้สมทบเป็นทุนสำรองทั้งสิ้น

ข้อ 27. นอกจากจัดสรรจากกำไรสุทธิตามข้อ 26. แล้ว บรรดาเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้แก่สหกรณ์ ถ้าผู้ยกให้มีไว้ระบุไว้ให้ใช้เพื่อการใดโดยเฉพาะ ก็ให้สมทบเป็นทุนสำรองทั้งสิ้น

อนึ่ง จำนวนเงินซึ่งสหกรณ์พึงจ่ายแก่บุคคลใดก็ตาม ถ้าไม่มีการเรียกร้องจนพ้นกำหนดอายุความ ให้นำสมทบเป็นทุนสำรอง

กำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเสนอแนะให้ที่ประชุมใหญ่จัดสรรตามข้อ 26. หากที่ประชุมใหญ่พิจารณาแล้วเห็นว่า รายการใดไม่สมควรจัดสรรหรือตัดจำนวนให้น้อยลงก็ดี ยอดเงินจำนวนดังกล่าวให้สมทบเป็นทุนสำรองทั้งสิ้น

ข้อ 28. ทุนสำรองย่อมเป็นของสหกรณ์โดยส่วนรวม สมาชิกจะแบ่งปันกันมิได้ หรือจะเรียกร้องแม้ส่วนใดส่วนหนึ่งก็ได้ ทุนสำรองนี้จะถอนได้ต่อเมื่อชดเชยการขาดทุนอันหากบังเกิดขึ้นเท่านั้น

ข้อ 29. ให้สหกรณ์มีทะเบียนสมาชิกทะเบียนหุ้น และทะเบียนอื่นๆ ตลอดจนรายงานการประชุมและบัญชีตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรให้มีขึ้น

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนสมาชิกหรือทะเบียนหุ้น ให้สหกรณ์แจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

สมาชิกอาจขอตรวจดูเอกสารดังกล่าวในวรรคก่อนได้ ณ สำนักงานของสหกรณ์ในระหว่างเวลาทำงาน แต่จะดูบัญชีหรือทะเบียนเกี่ยวกับเงินค่าหุ้น เงินฝากหรือเงินกู้ของสมาชิกรายอื่นไม่ได้ นอกจากจะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือของสมาชิคนั้น และได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจาก ผู้จัดการก่อน

ข้อ 30. ให้สหกรณ์จัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ กฎกระทรวงระเบียบ คำสั่งออกตามความในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ข้อบังคับ และระเบียบ ซึ่งคงใช้อยู่ตลอดจนข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์นี้ไว้ ณ สำนักงานของสหกรณ์สมาชิก และผู้สนใจอาจขอตรวจดูได้ โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ข้อ 31. การตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์นั้น ต้องได้รับการตรวจสอบอย่างน้อยปีละครั้ง โดย ผู้สอบบัญชีซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้ง

การตรวจสอบบัญชีนั้น ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

ข้อ 32. เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ ร่องนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย ออกคำสั่งเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการอื่น ๆ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ สมาชิกของสหกรณ์ ไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน หรือรายงานการประชุม หรืออาจเรียกและเข้าร่วมประชุม ตลอดจนตรวจสอบสรรพสมุดบัญชี ทะเบียน เอกสารและใบสำคัญต่าง ๆ ของสหกรณ์ ให้ผู้เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกและชี้แจงข้อความในเรื่องเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ให้ทราบตามความประสงค์

ข้อ 33. ให้สหกรณ์ส่งรายการหรือรายงานเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ต่อหน่วยงานที่กำกับดูแลตามแบบและระยะเวลาที่หน่วยงานนั้นกำหนด